

Activitat 5
La bossa o la vida

DESCRIPCIÓ

Es presenta al grup de participants una motxilla amb objectes personals que donin pistes de que pertany a una persona infectada pel VIH, i se'ls demana que creïn (inventin) una història sobre la vida del propietari o propietària de la motxilla, de tal manera que contemplin incorporar en el relat els objectes que conté la motxilla.

Aquesta activitat és una dinàmica basada en una tècnica anomenada “estímuls compostos”, creada per John Somers, professor de dramaturgia de la Universitat d'Exeter (Anglaterra). La tècnica dels estímuls compostos proposa un conjunt d'elements o estímuls (objectes, escrits, imatges, documents...) que suggereixen la propietat i l'ús per part d'una persona, de manera que els participants puguin donar-los significat. Així, per construir la història el grup ha d'interpretar i explorar el material, contingut (objectes) i continent (motxilla), com si fossin les peces d'una mena de joc de “detectius”.

Cal tenir en compte que l'eficàcia dels estímuls (objectes) es relaciona amb les emocions que pugui despertar la seva autenticitat aparent. La qualitat dels objectes i els documents condiona, en bona part, la qualitat de la participació: com més versemblant sigui el material, més s'afavorirà la imaginació i la implicació del grup. Aquesta dinàmica permet la identificació del grup amb les situacions que es treballen.

OBJECTIUS:

- Augmentar la percepció de la gravetat de la infecció pel VIH/sida.
- Analitzar críticament tòpics i falses creences habituals sobre el VIH/sida.

MATERIAL:

- 1 Continent:
 - Motxilla
- 2 Contingut:
 - Carnet d'estudiant
 - Targetes de visita de psiquiatra/psicòleg, naturista, molts especialistes metges, consultoris de medicina alternativa
 - Agenda: visites a molts metges i molt remarcades
 - Informe mèdic (lògicament inventat)
 - Preservatius
 - Medicaments anti-retrovirals
- 3 Optatiu: Pissarra i guix o retolador.

El contingut inclou documents inventats (ex.: l'informe mèdic) i objectes reals (ex.: preservatius).

DURADA: 50 minuts.

DESENVOLUPAMENT:

ESTÍMULS: La bossa.

- 1 Presentar el continent, acompanyat d'una història versemblant que expliqui les circumstàncies en que s'ha trobat. Per exemple: l'hem trobat perduda a l'estació de tren, en una cafeteria...
- 2 Presentar i comentar els objectes i documents que conté la motxilla. El contingut es deixarà sobre una taula al centre de l'aula (o de la sala on es faci el taller) per a que els participants els puguin examinar amb detall.

CREACIÓ D'UNA HISTÒRIA: La vida

- 3 Formar grups de treball. Demanar als participants que formin grups de 5 o 6 persones i que designin un portaveu que serà la persona encarregada de recollir les conclusions a què arribi el grup en el treball que faran.
- 4 Treball en grup (creació d'una història). Demanar als participants que cada grup tracti d'imaginar quina déu ser la història de la persona propietària de la motxilla: Què li va passar? Per què? Com deu ser la seva vida? Amb quines dificultats es troba? Quin aspecte deu tenir? etc.
- 5 Discussió: Després de treballar en grups petits per crear / imaginar la història de la vida de la persona propietària de la motxilla, els portaveus de cada grup exposaran les conclusions del seu grup a la resta de participants. El monitor o la monitora anirà anotant en una pissarra els punts més significatius de les històries de cada grup. Un cop hagin parlat tots els portaveus, s'obre un debat entre tots els participants per mirar de resoldre les discrepàncies que hagin pogut sorgir.

ORIENTACIONS PER AL DEBAT (informació per als monitors)

La persona que condueix el taller ha de tractar d'orientar el debat finals envers les diferents falses creences sobre el VIH/sida que es desprenguin dels comentaris dels portaveus i de les històries plantejades, com ara:

- El VIH/sida és una malaltia que, actualment, es cura.
- La majoria de persones amb VIH/sida estan en tractament, i per això no transmeten la infecció.
- Es pot saber si algú és o no és seropositiu per l'aparença de la persona.
- No hi ha risc de transmissió del VIH si només es tenen relacions sexuals amb persones d'aparença saludable, encara que no s'utilitzi preservatiu.
- Per arribar a infectar-se pel VIH cal fer múltiples i/o reiterades conductes de risc.

Actualment, les noves teràpies han reduït considerablement el percentatge de persones infectades pel VIH que desenvolupen la sida, i per tant l'esperança de vida de les persones amb VIH ha augmentat molt. Aquest avanç de la medicina sembla ser un factor que ha contribuït o pot contribuir a disminuir la percepció de risc i a relaxar les pràctiques de prevenció entre la població.

Un altre factor que contribueix a disminuir la percepció de risc té a veure amb la discriminació de les persones infectades pel VIH, de manera que hi ha qui pensa que apartant-se d'una persona infectada o de les persones que se suposa que formen part dels mal anomenats grups "de risc", s'està fora de perill d'infectar-se amb el VIH, amb independència del comportament que adopti la persona. Aquesta concepció errònia dels fets contribueix a crear falsos mapes de la infecció i de la malaltia.

Document elaborat en el marc
d'un programa de:

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Agència de Salut Pública de Catalunya
